

Flere skal have en erhvervsuddannelse – men hvordan?

KRONIK 23. juni 2017 af docent Preben Olund Kirkegaard, UCN og direktør Lene Kvist, SOSU Nord

På tværs af brancher og politiske holdninger, er der ét uddannelsespolitisk udsagn, der de seneste år er opnået bred enighed om: Søgningen til erhvervsuddannelserne skal styrkes, og flere skal gennemføre en erhvervsuddannelse. Tallene taler deres eget sprog – fremskrivninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (marts 2016) peger på, at Danmark i 2025 vil mangle op mod 70.000 faglærte til at varetage jobs i private og offentlige virksomheder.

Derfor er målene klare for alle danske erhvervsskoler og kræfterne er sat ind på at sikre tilstrækkelig med kvalificerede faglærte til de danske virksomheder. En indsats der går flere veje. For ikke nok med at flere skal søge ind på erhvervsuddannelserne, flere skal også gennemføre deres uddannelse. Vores antagelse er, at en målrettet indsats for at styrke elevernes undervisnings- og læringsmiljø, kan bidrage til at minimere frafaldet på uddannelserne.

At koble undervisning og elevpræstationer

FUSA (Fonden til udvikling af statens arbejdspladser) og Region Nordjylland har via Uddannelsespuljen bevilget midler til et treårigt projekt til videreudvikling af læringskulturen på erhvervsuddannelserne – med SOSU Nord's egne uddannelser som afsæt. Som en del af projektet er der tilknyttet forskning i sammenhængen mellem undervisning og elevpræstationer.

Følgforskningen i projektet varetages af UCN, og målet er at koble viden om det, der sker i undervisningen og læringsmiljøet med elevernes faglige resultater i forhold til undervisningsplanerne. Fokus er på, hvorvidt vi kan sige noget om sammenhængen mellem undervisningsmiljøet og elevernes læring?

Det er et kompliceret spørgsmål, der optager alle i uddannelsessystemet. De fleste er enige om, at læring er et komplekst fænomen. Dét at måle på eller sige noget om sammenhængen mellem undervisning og læring kan ikke gøres på en enkel måde, da der er mange elementer, som spiller ind.

Alligevel har SOSU Nord påtaget sig opgaven blandt andet med at identificere eventuelle sammenhænge mellem det, der sker i undervisningen, og det eleverne kan præstere fagligt.

Projektet favner også en forskningsindsats, hvor der indsamles data og udvikles modeller på baggrund af, hvad der sker i undervisningen i forhold til, hvad eleverne præsterer fagligt.

Projektets forskningsdel er tilrettelagt i samarbejde mellem SOSU Nord og UCN's forskningsprogram "Professionsudvikling og uddannelsesforskning", og det henter sin inspiration i den internationale forskningslitteratur, hvor især beskæftiger sig med fire overordnede kategorier, som er særligt afgørende for god undervisning. Det er disse forskningsbaserede kategorier for god undervisning, som projektet er særligt optaget af at udvikle en erhvervspædagogisk praksis ud fra.

Den første kategori omtales på engelsk som "Instructional Clarity". **Undervisning og formidling.** Virkningen af formidling og instruktion er stærkere, end det tidligere har været antaget. Disse resultater rejser spørgsmålet om, hvilke funktioner af formidling og instruktion, der er forbundet til stærkere gevinster i elevernes præstationer.

Kognitiv aktivering er næste kategori, der i den internationale litteratur er omtalt som "Cognitive Activation". I denne kategori er det afgørende, hvad eleverne selv skal gøre med indholdet.

Den næste kategori er knyttet til "Discourse Features": **Deltagelse**. Det drejer sig om elevernes deltagelse og samtalekvalitet i klassen eller på holdet, det vil sige kvaliteten af kommunikation mellem undervisere og elever.

Den sidste kategori omtales som "Supportive Climate": **Støttende klima**. Det støttende klima dækker over, hvad der sker i undervisere-elever relationerne såsom åben, støttende og orienteret mod forståelse samt en positiv tilgang til forståelsesfejl.

Det er disse fire dimensioner, som projektet forskningsdel skal undersøge og udvikle på til gavn for elevernes fremtidige læring og gennemførelse.

Vi glæder os til at arbejde sammen de kommende tre år. Det er vores håb, at projektet kan bidrage til, at flere elever på erhvervsuddannelserne i Nordjylland bliver endnu dygtigere, når der anvendes forskningsbaserede indikatorer for en god læringskultur. Vi er desuden overbeviste om, at vi finder ud af, hvordan det er muligt at vurdere kvaliteten af undervisning med udgangspunkt i bestemte kriterier med forskningsbaserede indikatorer for undervisning. Det vil alle uddannelser i Nordjylland kunne profitere af.

Docent Ph.d., Preben Olund Kirkegaard, UCN, pok@ucn.dk

Direktør Lene Kvist, SOSU Nord, lekp@sosunord.dk